

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
<https://www.internetconsultatie.nl/emdimplementatie/reageren>

Ons kenmerk 2.024.016
Behandeld door Roel Kaljee
Telefoon 070 311 43 50
E-mail rkaljee@energie-nederland.nl
Plaats & datum 5 december 2024
Betreft Reactie op de consultatie van het Wetsvoorstel ter implementatie van het EU Electricity Market Design-pakket

Geachte heer/mevrouw,

Energie-Nederland geeft voor deze internetconsultatie graag haar reactie op de consultatie van het Wetsvoorstel ter implementatie van het EU Electricity Market Design-pakket (Wijziging van de Energiewet ter implementatie van het EU wetgevingspakket inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie en de verbetering van de bescherming van de Unie tegen marktmanipulatie op de groothandelsmarkt voor energie).

Naast de opmerkingen bij de verschillende artikelonderdelen hebben we ook aanvullend nog opmerkingen over een aantal onderwerpen.

Artikel I

A

In de EMD zijn de volgende definities opgenomen die ontbreken in deze consultatie:

- elektriciteitsleveringscontract met een vaste looptijd en een vaste prijs
- noodleverancier
- flexibele-aansluitovereenkomst

C

Artikel 2.3 lid 1: Hierin is opgenomen dat het een marktdeelnemer en een balanceringsverantwoordelijke verboden is een eindafnemer of actieve afnemer ervan te weerhouden deel te nemen aan energiedelen. Artikel 2.30b biedt al de mogelijkheid tot het in rekening brengen van kosten. Kan in de toelichting worden opgenomen dat het ook is toegestaan om voorwaarden te stellen in bijvoorbeeld de leveringsovereenkomst, zoals een informatieverplichting op het moment dat een afnemer wil starten met energiedelen? De energiedelers moeten tijdig kenbaar maken aan de leverancier/marktdeelnemer dat zij van plan zijn te gaan delen inclusief de volumes/verdeelsleutel die zij verwachten. Ook wijzigingen (in de overeenkomst tussen energiedelers) moet binnen een redelijke termijn worden doorgegeven. De leverancier van de 'gever' en 'ontvanger' kunnen hier dan rekening mee houden in hun inkoopforcast en inkoopverplichtingen die zij aangaan. Bij art2.3 lid1 gaat het dan specifiek om de informatieverplichting van de energiedelers naar hun leverancier/marktdeelnemer.

D

Een leverancier die elektriciteit levert aan een eindafnemer beschikt over een passende afdekkingsstrategie om risico's voor de continuïteit van overeenkomsten met eindafnemers te beperken.

Hierover hebben wij de volgende opmerkingen:

- Waarom heeft dit artikellid alleen betrekking op elektriciteit en niet ook op gas? Dit geldt overigens ook voor artikel 2.6 lid 4 sub b nieuw.
- "Overeenkomst" zou "leveringsovereenkomst" moeten zijn
- Artikel 2.5 lid 7: Kan in de toelichting op dit artikel worden opgenomen dat het kader van het toezicht door ACM op dit punt wordt ingevuld door hetgeen in paragraaf 18 van de overwegingen van Richtlijn (EU) 2024/1711 is opgenomen?
- Dit nieuwe artikellid heeft betrekking op alle eindafnemers en niet alleen op eindafnemers met een kleine aansluiting. De inkoopstrategie, zoals genoemd in het huidige artikel 4 Beleidsregel betrouwbare levering van elektriciteit of gas en continuïteit van energieleveranciers is alleen van toepassing op levering aan kleinverbruikers. Uit de formulering van het nieuwe artikel 2.5 lid 7 blijkt, dat deze inkoopstrategie ook van toepassing is op eindafnemers met een grote aansluiting. Dat is een aanzienlijke beleidsaanpassing die niet voortvloeit uit de EMD. Energie-Nederland verzoekt dan ook in dit artikel "eindafnemer" te vervangen door "huishoudelijke eindafnemer en micro-ondernemer".

E

Artikel 2.6 lid 4:

- In de voorgestelde wettekst wordt de term "eindafnemer" gebruikt, terwijl uit de toelichting kan worden begrepen dat de informatieverplichting alleen ten aanzien van consumenten geldt (p. 5, 16 en 31). "Eindafnemer" moet worden vervangen door "huishoudelijk eindafnemer".

- moet "overeenkomst" worden vervangen door "leveringsovereenkomst".

Op p 31 van de Memorie van Toelichting staat onder punt E, dat leveranciers consumenten informeren over onder meer de noodzaak om een passende elektriciteitsmeter te laten installeren. Dat staat niet zo in het artikel. Er staat dat de leverancier de *eindafnemer* moet informeren. Dus alle eindafnemers. Kan dit aangepast worden conform de richtlijn dus "eindafnemers" te wijzigen in huishoudelijke eindafnemers en micro-ondernemingen.

G

Artikel 2.24: In dit artikel is opgenomen dat een marktdeelnemer, die een leveringsovereenkomst of leveringsovereenkomst inzake peer-to-peer-handel voor een bepaalde tijd met vaste tarieven heeft gesloten met een eindafnemer, die eindafnemer er niet van weerhoudt een vraagresponsovereenkomst te sluiten. Het accepteren van vraagresponsdiensten kan risico's voor de leverancier met zich meebrengen of zelfs wanprestatie van de eindafnemer bij de nakoming van zijn leveringsovereenkomst. Kan in de toelichting worden opgenomen dat niet onder "weerhouden" valt het in rekening brengen van extra kosten of vergoeding van gelopen schade, dan wel het stellen van voorwaarden zoals een informatieverplichting op het moment dat een eindafnemer wil starten met een vraagresponsdienst.

Ook hier moet aandacht zijn voor de informatieverplichting van de energiedeler naar de marktdeelnemer(s) om zo onnodige kosten en risico's te voorkomen.

H

Artikel 15 bis lid 1 EMD: *De lidstaten zorgen ervoor dat alle huishoudens, kleine en middelgrote ondernemingen, overheidsinstanties en, indien een lidstaat daartoe heeft besloten, andere categorieën eindafnemers, het recht hebben om als actieve afnemers op niet-discriminerende wijze deel te nemen aan energiedelen binnen één en dezelfde biedzone of een beperkter geografisch gebied, zoals bepaald door die lidstaat.*

Artikel 2.30 Lid 2: *Een actieve afnemer of een energiegemeenschap die tevens een onderneming is die groter is dan een middelgrote onderneming heeft het recht om deel te nemen aan energiedelen indien.*

Hierover hebben wij de volgende opmerkingen:

- Op p 31 MvT staat opgenomen, dat met de voorgestelde aanpassing het recht op energiedelen niet langer beperkt is tot het delen van energie bij een leverancier die dit aanbiedt (zo lijkt het erop dat er ook leveranciers kunnen zijn die geen energiedelen aanbieden; klopt dat?) maar dat dit nu ook kan met een vrije leverancierskeuze. Dat wordt niet duidelijk uit de formulering van lid 1. De volgende zin in de MvT loopt overigens (ook) niet.
- Uit lid 2 valt op te maken, dat Nederland ervoor kiest om ook andere categorieën eindafnemers energie te laten delen.

- In sub a wordt gesproken over een productie-installatie van ten hoogste 6 MW, maar is dit de waarde van een individuele installatie of een som van installaties onder een specifieke actieve afnemer cq energiegemeenschap ?
- Op grond van lid 2 zou een energiegemeenschap ook een onderneming kunnen zijn die groter is dan een middelgrote onderneming. Is dat de bedoeling? Kan hier duidelijker tot uitdrukking worden gebracht dat een actieve afnemer of een energiegemeenschap die tevens een onderneming is die groter is dan een middelgrote onderneming louter het recht heeft om deel te nemen aan energiedelen indien wordt voldaan aan sub a en b?
- In sub b wordt gesproken over "lokaal" , wat is de definitie van lokaal?
- In de EMD wordt uitvoerig ingegaan op de activiteiten, die een organisator van energiedelen kan uitoefenen. Dit ontbreekt in het wetsvoorstel.
- In lid 3 wordt aangegeven dat er een "overeenkomst inzake energiedelen" wordt aangegaan, maar tussen welke partijen wordt deze aangegaan en op welke wijze wordt dit geadministreerd/geregistreerd?

Artikel 2.30 lid 5: Er staat dat de ontvangende partij *het recht* heeft de met hem gedeelde elektriciteit die hij niet zelf verbruikt terug te leveren aan zijn leverancier.

- Wat als de ontvangende partij dat niet wil?
- In de MvT staat dat de ontvangende partij het te veel ontvangene niet verder kan delen, maar dat staat niet in het voorgestelde artikellid. Is dat dan voldoende geborgd?
- Kan het ook zijn teruglever-aggregator zijn wanneer de ontvangende deler hiermee een overeenkomst heeft gesloten?

Artikel 2.30 lid 6: In de MvT wordt onvoldoende uitgelegd wat de functie van de voorbeeldovereenkomst met modelvoorwaarden is en waaraan die zou moeten voldoen. Is dat een bewuste keuze, of is het toch gewenst om daar meer richting aan te geven zodat de ACM hier rekening mee kan houden?

Artikel 2.30 lid 7: Wat wordt bedoeld met "toegankelijk maken" voor kwetsbare of energiearme afnemers?

L

In randnummer 10 EMD wordt onder andere een nieuw lid 3 van artikel 31 geformuleerd. Hieruit blijkt, dat de door de systeembeheerder te verstrekken informatie ook de criteria bevat voor de berekening van beschikbare capaciteit voor nieuwe aansluitingen. Deze informatie ontbreekt in het voorgestelde artikel 3.38. Is dat de informatie die bedoeld wordt met de wijziging van artikel 3.77 lid 4?

Artikel 3.38 lid 5: Hoe wordt in onderliggende regelgeving geborgd dat marktdeelnemers/leveranciers via het berichtenverkeer worden geïnformeerd dat het een aansluiting betreft met een capaciteitsbeheersingssysteem?

N

Artikel 3.63a: Wat voor impact hebben lid 3 en lid 4 op het disputerenproces (nu opgenomen in de Informatiecode) en in welke onderliggende wetgeving wordt dit opgenomen?

P

Artikel 3.63a lid 2 stelt dat alleen de energiegever een overeenkomst kan registreren “De transmissie- of distributiesysteembeheerder van de energie gevende partij bij een overeenkomst voor energiedelen registreert de overeenkomst inzake energiedelen overeenkomstig het bij of krachtens artikel 4.5, tweede lid, bepaalde.”. Is dat juist?

Voor Artikel 2.30c lijkt het verstandig om:

- toe te voegen dat de transmissie- of distributiesysteembeheerder registraties kan weigeren of een bestaande registratie kan verwijderen;
bijvoorbeeld:
 - als het totaal percentage van gedeelde energie vanuit een energiegever de 100% overschrijdt;
 - als de partijen, die de energiedeelovereenkomst en daarbij behorende allocatiepunten registreren, niet overeenkomen met de partijen die de systeembeheerder heeft geregistreerd voor deze allocatie punten;
 - als de allocatiepunten niet bestaan;
 - als de meetinrichting niet geschikt is voor energiedelen.
- toe te voegen dat de transmissie- en distributiesysteembeheerder wijzigingen aan de geregistreeerde overeenkomst ook verwerkt (b.v. opzegging van de energiedeelovereenkomst).

Artikel 3.63a suggereert daarnaast door het gebruik van enkelvoud in bullets 1 t/m 4 bij “transmissie- of distributiesysteembeheerder” dat er maar één TSO of één DSO betrokken zou zijn bij het registreren van overeenkomsten, het verzamelen van kwartier volumes van energiegever en energieontvanger (van energieontvanger dienen de kwartier afname gegevens bepaald te worden omdat dit gebruikt wordt om de op kwartier niveau gedeelde volumes te splitsen naar gedeeld en afgenomen versus gedeeld maar niet afgenomen zijnde virtuele teruglevering). Echter het kan zijn dat het allocatie punt van energiegever in een andere netgebied / in het net van een andere netbeheerder ligt, dan het allocatie punt van energieontvanger (b.v. ontvanger zit in het Enexis Brabant netgebied terwijl geveer in het Enexis Limburg gebied of Westland Infra gebied zit).

Er dient derhalve een keuze gemaakt te worden voor het (i) hanteren van meervoud van TSO/DSO's met mogelijkheid van delen van gegevens van aansluitingen tussen DSO's/TSO of (ii) het beperken van energiedelen tussen allocatiepunten welke zich in hetzelfde netgebied bevinden / zich bij dezelfde DSO/TSO bevinden.

Hoe worden de afspraken over de communicatie tussen alle partijen geborgd? De transmissie of distributie systeembeheerder is belast met registratie van de energiedelen overeenkomst. Wat nog ontbreekt in de wettekst is hoe betrokken leveranciers en / of andere marktdeelnemers worden meegenomen in de communicatie uitwisseling hierover, te meer als het verkeerd gaat. Daarvoor zijn regels nodig, ook als rechtsgrond voor (persoons)gegevensuitwisseling.

Wat betekent de taak 'monitoren' voor de DSO/TSO?

R

Artikel 4.8 lid 8 sub d. "de toestemming voor het delen van de invoedgegevens van de energiegevende partij met de door de energieontvangende partij op het betreffende allocatiepunt gecontracteerde leverancier en balanceringsverantwoordelijke voor elektriciteit;" zou uitgebreid moeten worden naar ook "toestemming voor het delen van de afname gegevens van de energieontvangende partij met de door de energieontvangende partij op het betreffende allocatiepunt gecontracteerde leverancier en balanceringsverantwoordelijke voor elektriciteit".

Immers op kwartierbasis dient er een uitsplitsing gemaakt te worden van de gedeelde kwartiervolumes in gedeeld en afgenomen versus gedeeld en niet-afgenomen c.q. virtueel teruggeleverd.

Dit artikel regelt volgens de toelichting de verplichting om gegevens te verzamelen en aan te leveren aan de systeembeheerder. In hoeverre verhoudt dit zich met de grondslag van de toestemming als het uiteindelijk geen vrije keuze blijkt om deze gegevens te verstrekken. Daarom is het nodig om met deze wetswijziging tevens een grondslag voor verwerking te creëren.

Artikel 4.8 lid 8 sub b. "de overeenkomst inzake energiedelen en het daarin vastgelegde percentage te delen energie;" zou uitgebreid moeten worden naar "de overeenkomst inzake energiedelen en het daarin vastgelegde percentage te delen energie en de daarin vastgelegde allocatie punten van energiegever en energieontvanger waartussen energie gedeeld wordt" omdat het essentieel is dat de allocatiepunten waartussen gedeeld wordt duidelijk zijn.

S

De mogelijkheid van een capaciteitsmechanisme; de beoogde verruiming van artikel 5.12 is een stap in de goede richting. Zoals geconcludeerd kan worden uit de monitoring leveringszekerheid 2024 dreigt er de komende tien jaar een capaciteitsprobleem. Om te zorgen dat op korte termijn langetermijninvesteringen kunnen worden gedaan in CO₂-vrij regelbaar vermogen is zekerheid en perspectief nodig. Hoewel het een positieve ontwikkeling is dat TenneT wordt aangewezen om een capaciteitsmechanisme in te richten wanneer dit noodzakelijk blijkt, mist de urgentie om een capaciteitsmechanisme in te richten. Om de juiste investeringszekerheid te geven is het essentieel dat er een

duidelijke politieke keuze wordt gemaakt over een capaciteitsmarkt. Met het uitblijven van tijdige besluitvorming neemt het risico op capaciteitstekorten toe.

Verdere stappen dienen weloverwogen gemaakt te worden, in samenspraak met alle stakeholders.

Verder willen wij aandacht vragen voor een flexibele invulling van het instrument van een capaciteitsmechanisme voor situaties waarin de lokale leveringszekerheid gevaar loopt als gevolg van lokale congestie van langdurige aard.

Hoewel bij een capaciteitsmechanisme veelal wordt gedacht aan de ondersteuning van de langjarige beschikbaarheid van productievermogen in een (nationale) biedzone, zou het instrument ook kunnen worden ingezet voor lokale situaties waar congestie van langjarige aard is. Wij pleiten ervoor dat Tennet expliciet de mogelijkheid krijgt om een lokale variant van een capaciteitsmechanisme te introduceren.

Er is niet voor gekozen om de mogelijkheid om peak-shaving aan te bieden op te nemen in het wetsvoorstel. Dit besluit staat haaks op de praktijk. In de huidige Netcode is peak-shaving toegestaan als onderdeel van congestiemanagement. Door het wettelijk vastleggen van peak-shaving en het standaardiseren van congestiemanagement kan meer zekerheid worden geboden.

T

Dit artikel is bijzonder geformuleerd. Hier zouden we graag een aanpassing zien. Hoewel de zaak overgedragen kan worden, zou minimaal moeten zijn vastgelegd dat de partijen, die onderzocht worden, niet blootgesteld kunnen worden aan een andere set van handavings- en opsporingsregels dan toegestaan onder de Nederlandse wet.

U

Wij zien hier meerdere problemen:

- Aangezien bepaalde gedragingen gezien zullen worden als misdrijven, zou er ook moet worden vastgelegd dat (1) niemand mee hoeft te werken aan zijn eigen veroordeling (nemo-tenetur beginsel) en (2) dat de onschuldspresumptie wordt gehanteerd.
- Bij artikel 5.17a lid 1 wordt verwezen naar artikel 5:12 Awb. Hier moet ook duidelijker staan dat deze bepaling (legitimatieplicht) ook geldt voor de ambtenaren van ACER.
- Artikel 5:17a lid 5 is voor ons op zich prima. Wat we niet begrijpen is dat ze artikel 5:17 van de Awb niet ook van toepassing verklaren. (Artikel 5:17 geeft de bevoegdheid om gegevens in te zien en te kopiëren)
- In artikel 5:17b lid 2 zou het nemo-tenetur beginsel dus moeten worden benoemd. Evenals het recht op bijstand door een advocaat.
- Artikel 5.17 b lid 3: De hieronder onderstreepte tekst toevoegen: De aangewezen ambtenaren zijn belast met het op verzoek van een nationale regulerende instantie van een andere lidstaat van de Europese Unie verlenen van bijstand om nakoming van de verplichting om aan die nationale regulerende instantie de op grond van

artikel 13, tweede lid, onderdeel b, van verordening 1227/2011 verzochte informatie te verschaffen, onder de voorwaarden dat: (i) de verzoekende nationale regulerende instantie stelt waarvoor de verzochte informatie wordt gebruikt; (ii) of dit gebruik binnen een vooraf gegeven mandaat past; (iii) of de geheimhouding van de verstrekte gegevens in voldoende mate is gewaarborgd; en (iv) dat de rechtspersoon op wie deze informatie ziet wordt geïnformeerd over de uitwisseling van deze informatie.

De reden hiervoor: bij het verstrekken van vertrouwelijke marktinformatie aan andere toezichthouders zou de ACM een verplichting moeten hebben om de vertrouwelijkheid van gegevens te waarborgen. Zie ook paragrafen 5.2 en 5.3 in dit artikel: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02646811.2020.1841400>

- Artikel 5.17 b lid 7: De hierna onderstreepte tekst toevoegen: De artikelen 5:12, 5:13 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7 lid 4 en 12m, eerste en derde tot en met vijfde lid, van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt zijn van overeenkomstige toepassing.

V

Wat in 5.21 ontbreekt is dat het ne-bis-in-idem beginsel moet worden gewaarborgd, dat is vastgelegd in artikel 18 lid 3 van REMIT. We zien dat hier niet terug maar dat hoort wel.

Over de hoogtes van de boetes hebben we geen mening, lijkt in lijn met ACER boetes.

Verordening 2024/1747

Uit de aanhef blijkt, dat dit wetsvoorstel ook dient ter implementatie van Verordening 2024/1747. Een groot deel van de in deze Verordening genoemde artikelen zien wij niet terug in het voorliggende wetsvoorstel.

Memorie van Toelichting

Pagina 6 tweede alinea: Met de extra informatieplichten voor distributiesysteembeheerders over de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet kan uitbreiding van het net worden beperkt. Klopt dat?

Aanvullende vragen en opmerkingen inzake energiedelen

- Punt maken over toebedeling EB door leveranciers (ipv bij delers)? In de MvT staat: *‘Energiedelen is ook geen levering van elektriciteit en de energiegever wordt onder deze wet dus ook niet aangemerkt als de leverancier’*. Waarom in de MvT genoemd dat energiedelen geen levering is? Vanuit de Wbm wordt energiedelen wel als levering beschouwd?
- Er dient bij de implementatiedeadline rekening te worden gehouden met een redelijke implementatietermijn en met het feit dat de randvoorwaarden (aanpassen

berichtenverkeer etc, centrale systemen) geregeld zijn. De Energiewet is nog niet eens ingevoerd. Dit gaat dus nog extra tijd kosten.

- Wat is de rol van de leverancier bij wanbetaling, disputen, etc tussen energiedelers? Voorkomen dient te worden dat de leverancier hier een rol in krijgt gezien deze geen invloed hierop kan uitoefenen. Wellicht kan duidelijker in het voorstel opgeschreven worden dat de leverancier hier geen partij bij is?
- Als er 'maatwerk' afspraken gemaakt mogen worden tussen energiedelers en leveranciers (bijv. over verdeelsleutel) hoe hiermee om te gaan bij o.a. restverdeling? Hoe wordt geborgd dat deze maatwerkafspraken vervallen bij de procedure leveringszekerheid?
- Gelden de regels van de salderingswet (zoals redelijke kosten en vergoeding (50% leveringstarief) ook voor de 'virtuele invoeding'?
- Voor de 'virtuele invoeding' toch geen aparte teruglever/aggregator overeenkomst gesloten worden?
- De mogelijkheid om de kosten agv energiedelen ook door te leggen bij lopende (bepaalde tijd/vaste prijs) contracten moet opgenomen worden in de wet.
- De energiedelers moeten de overeenkomst tot energiedelen doorgeven aan de systeembeheerder. Staat in deze overeenkomst ook wanneer gestart wordt met energiedelen? Als dat zo is dan moet deze overeenkomst voorafgaand aan de start van het energiedelen aan de systeembeheerder worden gestuurd met een nader te bepalen redelijke termijn. Met terugwerkende kracht starten met energiedelen is toch niet mogelijk?
- Hoe weet een nieuwe leverancier (na een leverancierswitch) dat er energie gedeeld wordt?
- Wat zijn de afspraken over communicatie naar systeembeheerder en leverancier als de delers hun overeenkomst beëindigen en hiermee stoppen?
- Klopt het dat een leverancier geen EB hoeft af te dragen bij wanbetaling? Welke verplichtingen heeft de leverancier jegens de wanbetaler (de energie ontvanger) en hoe kan dit wettelijk goed geregeld worden?
- Voorstel: Het is logisch om energiedelen in te voeren als saldering (volledig) is afgeschaft en de minimum terugleververgoeding van 50% niet meer van kracht is. Energiedelen kan dus per 1-1-2030.
- Kan de wetgever duidelijk aangeven wat het betekent voor een leveringsovereenkomst voor bepaalde tijd en met een vaste prijs als energiedelen mogelijk wordt? Er moet geregeld worden dat de leverancier redelijke kosten als gevolg van energiedelen in rekening kan brengen indien de eindafnemer energie wenst te gaan delen gedurende de looptijd van zijn leveringsovereenkomst voor bepaalde tijd en met een vaste prijs.
- Moet er niet een maximum aantal delers per aansluiting worden vastgelegd om het uitvoerbaar te houden?
- Kan vastgelegd worden dat energiedelen geen commerciële activiteit mag zijn?

- Er wordt nu niets gezegd over het in rekening brengen van BTW:
 - Is het de bedoeling dat over het geleverde volume ook BTW in rekening gebracht gaat worden en zo ja wie gaat dat innen en afdragen? Zo niet dan kan energiedelen een sluproute worden om BTW te ontwijken.
 - Dit is overigens een verantwoordelijkheid van de energiedeler of ESO zelf gezien het feit dat leveranciers geen mogelijkheid hebben dit te kunnen factureren.
 - Wordt de energiedeler BTW plichtig doordat hij energie gaat delen? Waarschijnlijk kan hij dan onder de kleine ondernemersregeling vallen (veel zonnepanelen eigenaren vallen daar al onder).
 - Is er BTW verschuldigd over de, door de leverancier, af te dragen EB en zo ja door wie dan? Ik neem aan door de energiedeler. De leverancier verricht namelijk geen prestatie jegens de afnemer in dit kader (wel voor overige leveringen).
 - Moeten de leveranciers kunnen weten hoe de BTW-behandeling van de energiedeler is?

Virtuele teruglevering en allocatiepunt energieontvanger zonder invoedingregistratie?

Het volume gedeeld tussen het allocatiepunt van energiegever en het allocatiepunt van energieontvanger wordt ofwel afgenomen (levering door energiegever) ofwel opnieuw ingevoerd (virtuele teruglevering). Dit impliceert dat het allocatiepunt van energieontvanger zowel invoeding als afname moet kunnen registreren.

Eerder is in de Energiewet gesteld dat een allocatiepunt met 1 slimme meter gesplitst zou moeten kunnen worden in 2 allocatiepunten waarbij 1 allocatiepunt alleen afname kent en het 2^e allocatiepunt alleen invoeding. Dit lijkt nu niet meer mogelijk in de situatie van energiedelen. Er dient in de wet dus gesteld te worden dat waar er energie gedeeld wordt tussen 2 allocatiepunten, het allocatiepunt van ontvanger zowel geschikt moet zijn voor de registratie van afname als van invoeding. Het lijkt niet gewenst dat deze voorwaarde niet wordt gesteld omdat er anders potentieel 3 marktdeelnemers betrokken raken bij energiedelen (marktdeelnemer voor levering energiegever, marktdeelnemer met leverovereenkomst energieontvanger (voor gedeelde energie wat afgenomen kan worden), marktdeelnemer met terugleverovereenkomst energieontvanger (voor virtuele teruglevering)).

Vastleggen volume gegevens in register RNB/LNB

Het wetsvoorstel zou een uitbreiding van artikel 4.5 register transmissie- of distributiesysteembeheerder moeten voorstellen voor het vastleggen van de bepaalde energiedeelvolumes inclusief uitsplitsing naar gedeeld en afgenomen en gedeeld maar niet afgenomen (virtuele teruglevering) per energiedeelovereenkomst per kwartier. Dit om later in een ministeriele regeling verdere invulling te kunnen geven hoe deze gegevens aan de marktdeelnemers worden verstrekt t.b.v. facturatie en balancering e.d. Nu is de uitbreiding van artikel 4.5 beperkt tot de overeenkomsten tot energiedelen wat te beperkt is.

Ter zake het stimuleren van flexibiliteit

In de consultatie documentatie geeft het Ministerie aan geen invulling te geven aan artikel 19 septies en Artikel 19 octies van de Verordening (2024/1747). Deze artikelen omvatten het volgende:

- Lidstaten kunnen voorlopige indicatieve nationale doelstellingen bepalen tot goedkeuring van het verslag*
- Als investeringen in niet-fossiele flexibiliteit onvoldoende zijn om te voldoen aan (voorlopige) indicatieve nationale doelstellingen, kunnen Lidstaten steunregelingen voor niet-fossiele flexibiliteit toepassen in de vorm van betalingen

*Lidstaten zijn verplicht om uiterlijk in april 2026 een flexibiliteitsrapport in te dienen. Het Ministerie verwijst naar dit rapport als “het verslag”.

De rationale om deze twee artikelen niet mee te nemen is als volgt: het wordt niet wenselijk geacht vanwege de beperkte inhoudelijke onderbouwing, omdat de methodologie om het indicatieve doel nog nader zal moeten worden vastgesteld door ENTSO-E en ACER. Bovendien worden in het Integraal Nationaal Energie en Klimaatplan (INEK) nationale doelen opgenomen, inclusief EU-verplichtingen.

Echter, kijkende naar de aanbevelingen die vanuit Europa gekomen zijn t.a.v. de versie die op 29 juli 2023 ingediend is (https://www.eerstekamer.nl/overig/20240621/inek_2024_aanbevelingen_en/document) – specifiek relevant is pagina 27 (aanbeveling 14: flexibiliteit energiesysteem), zien we dat Nederland juist verwijst naar de implementatie van de EMD en daarbij concludeert ‘zal er aandacht zijn voor deze aanbeveling rond evaluatie en ontwikkeling van de flexibiliteitsbehoefte in het systeem en tegelijkertijd het risico op marktverstoring. [...]’

Momenteel werkt Nederland aan de implementatie van de bepalingen onder paragraaf 20bis van de Richtlijn 2023/2413, wat afgerond moet zijn 18 maanden na het uitbrengen van de herziening van de Richtlijn 20 november 2023. Dit doet Nederland in samenhang met de implementatie van de flex-bepalingen uit de EMD, waarbij het kijkt naar de in te zetten instrumenten voor de bevordering van systeemintegratie en flexibiliteit’.

Energie-Nederland is van mening dat KGG, door deze twee bepalingen niet op te nemen in de Energiewet, onvoldoende invulling geeft aan de aanbevelingen die uit Europa zijn gekomen. Dit terwijl wij het belang dat een indicatief doel en een ondersteuningsmechanisme juist onderschrijven.

Met deze reactie gaan wij ervan uit u voldoende geïnformeerd te hebben. Uiteraard is Energie-Nederland bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,



Roel Kaljee
Programmamanager